

Deel III. De exegese van het Bijbelboek Spreuken.

Hoofdstuk 20c. De exegese van Spreuken 1:20-33.

De Wijsheid spreekt.

INLEIDING. Legden we bij de exegese van vers 20 meer de nadruk op de Persoon van de Opperste Wijsheid en Wie deze Opperste Wijsheid is, in vers 21 leggen we de nadruk op waar Zij roept en spreekt; terwijl vers 22 duidelijk maakt tot wie de Opperste Wijsheid Haar redenen spreekt, vers 23 wat deze redenen zijn die Jezus Christus spreekt en de verzen 24-33 de reactie vormen op deze woorden en Zijn antwoord op geloof en ongeloof.

Spreuken 1:21. Zij roept in het voorste der woelingen; aan de deuren der poorten spreekt Zij Haar redenen in de stad.

CITATEN VANUIT DEZE STUDIE. In deze studie heb ik dit vers vaak geciteerd. Daarbij ga ik voorbij aan de stijlfiguren of literaire genres en de uitleg van bepaalde kenbegrippen, die ik bij de exegese van voorgaande verzen heb genoemd, zoals bij Spreuken 1:1, 1:7-9 en 1:19-20. Ik heb er geen opmerkingen bij.

VERWIJSTEKSTEN BIJ DE KANTTEKENINGEN. Uit het geheel van de Kanttekeningen bij de Statenvertaling verwijst geen enkele plaats naar onze tekst en slechts twee in combinatie met Spreuken 1:20, die we bij de exegese van dit vers reeds hebben geciteerd: Spreuken 8:1 en Jeremia 31:7.

We hebben een enkele opmerking, namelijk dat onze God in Christus Jezus, de Opperste Wijsheid, ondanks alle vijandschap, verzet en ongeloof van onze kant in Zijn welbehagen en genade maar blijft roepen en smeken tot mensenkinderen om zich tot Hem te wenden. Want voor allen die op Hem vertrouwen is er leven in overvloed en tot in eeuwigheid.

VERTALINGEN EN TEKSTGETUIGEN. Omdat men voor de uitleg van een tekst veel kan leren van voorhanden vertalingen, is het goed deze, zo nodig met transcriptie, met elkaar te vergelijken en daar conclusies uit te trekken.

Biblia Hebraica	בְּרֵאשִׁית הַמִּיּוֹת תִּקְרָא בַּפֶּתַח שְׁעָרִים בְּעִיר אֲמַרְיָה אֲמַר:
Transcriptie	Be ^r oo'sj h ^{oo} m ⁱ yyw ^{oot} t'qraa' b'epitch ^{ee} y sj ^e raa'rym baariyr 'a ^{ma} areyhaa t ^{oo} 'mee ^r
Werkvertaling	Op het toppunt van het gewoel roept Zij; bij de ingangen van de poorten in de stad spreekt Zij Haar woorden.
Septuaginta	ἐπὶ ἄκρων δὲ τειχέων κηρύσσεται ἐπὶ δὲ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει ἐπὶ δὲ πύλαις πόλεως (θαρρούσα) λέγει
Transcriptie	Ep' akroon de teicheoon kèrussetai epi de pulais dunastoon paredreuei epi de pulais poleoos (tharrousa) legei
Vertaling	Op hoge muren nu verkondigt Zij, aan deuren van heersers wekt Zij op en aan de poorten van de stad zegt Zij: (houd moed).
Vulgata	in capite turbarum clamitat in foribus portarum urbis profert verba sua dicens
Vertaling	Vooraan de scharen roept Zij, boven op de poorten van de stad maakt Zij haar woorden openbaar, zeggend:
Franse vert.	Dominant le tumulte elle appelle; à proximité des portes, dans la ville, elle proclame:
Vertaling	Boven het tumult uit roept Zij; dichtbij de poorten in de stad boodschapt Zij:
Duitse vert.	Sie ruft in der Tür am Tor vorne unter dem Volk; sie redet ihre Worte in der Stadt:
Vertaling	Zij roept bij de ingang vooraan aan de poort onder het volk; Zij spreekt Haar woorden in de stad:

Engelse KJV	She crieth in the chief place of concourse, in the openings of the gates: in the city she uttereth her words, <i>saying</i> ,
Vertaling	Laat Zij roepen waar veel mensen bijeen zijn, laat Zij Haar woorden bij de ingangen van de poorten proclameren in de stad, <i>zeggend</i> ,
American SV	She crieth in the chief place of concourse; At the entrance of the gates, In the city, she uttereth her words:
Vertaling	Zij roept waar veel mensen bijeen zijn, bij de ingang van de poorten: in de stad proclameert Zij Haar woorden:
Geneva Bible	She calleth in the hye streete, among the prease in the entrings of the gates, and vttereth her wordes in the citie, <i>saying</i> ,
Vertaling	Zij roept in de hoofdstraat, midden tussen de menigte bij de ingangen van de poorten: in de stad proclameert Zij Haar woorden, <i>zeggende</i> :
Statenvertaling	Zij roept in het voorste der woelingen; aan de deuren der poorten spreekt Zij Haar redenen in de stad;
Herziene SV	Zij roept boven het rumoer uit, aan de ingangen van de poorten in de stad spreekt Zij Haar woorden uit.
Nieuwe Vert.	op de hoek der rumoerige straten roept zij, bij de ingangen der poorten, in de stad, spreekt zij haar redenen:
Leidse vertaling	zij roept op de tinne der muren, spreekt haar woorden aan den ingang der poorten:
Nw. Bijbelvert. Het Boek	Ze laat zich horen bij de poorten, te midden van alle rumoer roept ze uit: Zij is te horen in de drukte op de straten, op de plaatsen waar mensen samen zijn. Op de toegangswegen van de stad roept zij:
Naardense BV	Aan de kop van rumoerige plekken roept zij, in de ingangen van de poorten der stad zegt zij haar aanzeggingen:
Willibrord vert.	Zij roept boven het rumoer uit, aan de ingangen van de poorten in de stad spreekt Zij Haar woorden uit.

Bij deze vertalingen heb ik de volgende opmerkingen:

1. In het tekstkritisch apparaat van Biblia Hebraica wordt voorgesteld om het woord **המיות**, h^{oo}m^{iyyw}^{oot}, te vervangen door **ταχέων** naar analogie van de Septuaginta maar de Masoretische tekst geeft een goede zin.

Een wel heel ingrijpende wijziging van de tekst zou zijn wanneer men de woorden **תאמר בעיר אמריה** in de oorspronkelijke tekst zou vervangen door **בעיר אמריה**. Dan zou de hele zin als volgt luiden: “Op het toppunt van het gewoel (letterlijk: woelingen) roept Zij in de stad Haar woorden”. Daartoe is geen enkele noodzaak. Door geen enkele tekstgetuige wordt dit ondersteund. Het zou weliswaar een vereenvoudiging van de tekst zijn maar niet conform het Hebreeuws.

Een exegetische stelregel luidt dat de moeilijkere tekst de voorkeur verdient boven de makkelijker tekst. Ook zou dat de theologische betekenis ontkrachten van de algemene roeping van de Opperste Wijsheid, Die juist bij de ingangen van de poorten spreekt, opdat iedereen in de stad Haar woorden hoort. Er is alle reden om vast te houden aan de algemene roepstem van de Opperste Wijsheid tot iedereen die Haar maar horen kan!

2. Zie wat de Septuaginta aangaat het genoemde bij bovenstaand punt!

Ook voegt de Septuaginta het woord **δυναστων**, dunastoon, toe. We kennen dat woord in het Nederlandse woord “dynastieën”. Maar dat gaat tegen de algemene zin van de Hebreeuwse tekst. Niet alleen aan de deuren van heersers of hoogwaardigheidsbekleders in het algemeen, roept de Opperste Wijsheid, maar aan alle deuren, ook van eenvoudigen.

Het woord **παρεδρευει**, paredreuei, in de Septuaginta heeft geen parallel in Biblia Hebraica. Dat laatste geldt ook voor het woord **θαρrouσα**, tharrousa. Dat laatste is gewoonweg inlegkunde. Waarom moeten bewoners van de stad moed houden?

We kunnen geen andere conclusie trekken dan dat de Septuaginta de Masoretische tekst van Biblia Hebraica heeft aangepast aan haar eigen visie.

3. Wat de Vulgata aangaat, vanuit het Latijnse taaleigen geeft zij Biblia Hebraica vrij nauwkeurig weer.

4. Ook de Franse Vertaling geeft Biblia Hebraica adequaat weer.

5. Dit laatste geldt ook de Duitse Vertaling.

6. Wat de drie Engelse Vertalingen (King James Version, American Standard Version en Geneva Bible) betreft, het volgende: Al deze vertalingen hebben een conjunctief in plaats van een indicatief.

De King James Version heeft in plaats van “Op het toppunt van het gewoel”: “waar veel mensen bijeen zijn”. Deze vertaling benadrukt in elk geval dat de Opperste Wijsheid roept waar een grote massa bijeen is.

De American Standard Version heeft een singularis (“ingang”) waar Biblia Hebraica pluralis heeft.

De Geneva Bible heeft “hoofdstraat” in plaats van “toppunt van het gewoel”. Maar alle drie geven duidelijk aan dat de Opperste Wijsheid een menigte mensen aanspreekt en niet op een verborgen of duistere plaats roept en spreekt.

7. Wat de acht Nederlandse Vertalingen (Statenvertaling, Herziene Statenvertaling, Nieuwe Vertaling, Leidse Vertaling, Nieuwe Bijbelvertaling, Het Boek, Naardense Bijbelvertaling en Willibrordvertaling) betreft, het volgende: Veel vertalingen geven Biblia Hebraica tamelijk nauwkeurig weer. Alleen Het Boek geeft een parafrase. Vanuit het Hebreeuws dient “in de stad” betrokken te worden bij “de deuren der poorten”, en niet zoals de Statenvertaling heeft, die het betreft bij “Haar redenen”.

Resumerend valt de Septuaginta bij haar weergave van dit vers nogal tegen.

WOORDSTUDIE VAN- In dit onderdeel van mijn studie over dit vers geven we een filologische studie van diverse Hebreeuwse woorden en hun betekenis in verband met het Bijbelboek Spreuken.

בְּרֹאשׁ

De eerste consonant is ב, Beth. Het schriftteken in het midden van deze consonant is Dagesj Lene. Het schriftteken onder deze consonant is Sjewa Mobile als teken van onderscheid. Het accentteken tussen deze en de volgende consonant is Mercha als teken van verbinding. De tweede consonant is ר, Resj. Het vocaalteken links boven deze consonant is Cholem, een oo-klank. De derde consonant is א, Alef. De vierde consonant is ש, Sj. De transcriptie is: b^{er}oo'sj. De betekenis is in verband met het vervolg: “op het toppunt”.

Dit woord is samengesteld uit ב als Praepositie of voorzetsel en betekent: in, met, op, bij; en ראש, Roosj, als Nomen masculinum (mannelijk) singularis (enkelvoud). Het woord betekent: kop; hoofd van een mens of een dier; het bovenste, het hoogste; top van een heuvel; hoofdman; de som van een getal; het eerste; afdeling van een leger; begin van de tijd. Het Griekse woord, in de Septuaginta gebruikt, betekent “het hoogste deel”. In Athene is de Akropolis bekend, het hoogste deel van de stad. Hier wil het zoveel zeggen dat de Opperste Wijsheid geen verborgen plaatsen zoekt om mensen geheimen in het oor te fluisteren maar begeert om Haar woorden voor iedereen en public bekend te maken. We mogen verwijzen naar pag. 228 van deze studie.

De vorm van dit woord komt ook voor in Spreuken 8:2 en 23:34. In Spreuken 8:2 wordt gesproken over de Opperste Wijsheid, Die staat op de spits der hoge plaatsen en overluid roept. In Spreuken 23:34 wordt gesproken over de dronkaard, die in het opperste van de mast van een schip slaapt.

הַמְיֹוֹת

De eerste consonant is ה, He. Het vocaalteken links boven deze consonant is Cholem, een oo-klank. De tweede consonant is מ, Mem. Het vocaalteken onder deze consonant is Chireq, een i-klank. De derde consonant is י, Yod. Het schriftteken in het midden van deze consonant is Dagesj Forte ten teken van verdubbeling. De vierde consonant is ו, Waw, die niet wordt uitgesproken. Het vocaalteken links boven deze consonant is weer Cholem, een oo-klank. De vijfde consonant is ת, Tau. De transcriptie is: h^{oo}m^{iyyw}oot. De betekenis is: “volksmassa's”.

Het woord is een werkwoordsvorm in de qalvorm, participium (deelwoord), femininum (vrouwelijk) pluralis (meervoud) van de stam הַמְיֹוֹת. De betekenis is: allerlei geluiden maken; het

brommen van beren; het blaffen van honden; het kirren van duiven; opgewonden raken en spreken; zoals opgewonden volksmassa's lawaai maken en rumoer een kenmerk is van een stad. De Septuaginta heeft hier onterecht het woord "muren". Zie onder "Vertalingen en tekstgetuigen", opmerking 1. De betekenis is duidelijk, namelijk dat de Opperste Wijsheid boven het lawaai dat grote mensenmenigten maken Haar woorden doet horen. Deze woordvorm komt alleen hier voor.

תִּקְרָא

De eerste consonant is ת, Tau. Het schriftteken in het midden van deze consonant is Dagesj Lene. Het vocaalteken onder deze consonant is Chireq, een i-klank. De tweede consonant is ק, Qof. Het schriftteken onder deze consonant is Sjewa Quiescens, die niet wordt uitgesproken maar het einde van een lettergreep aangeeft. De derde consonant is ר, Resj. Het vocaalteken onder deze consonant is Qameets, een aa-klank. Het accentteken tussen deze en de volgende consonant is Mercha als teken van verbinding. De vierde consonant is א, Alef. De transcriptie is t'qr^{aa}. De betekenis is: "Zij (namelijk de Opperste Wijsheid) roept".

Dit woord is een werkwoordsvorm van de stam אִקְרָה, Qarah, namelijk een Qalvorm, imperfectum, derde persoon femininum singularis, en betekent: uitroepen door het geluid van de stem of toonhoogte; erbij roepen; uitnodigen; beroepen; tot God roepen; Gods Naam uitroepen; dicteren; noemen; lezen.

De vorm van dit woord komt voor in Spreuken 8:1 en 9:3, waar gesproken wordt over de Opperste Wijsheid, Jezus Christus, Die hoogstpersoonlijk roept of via Haar dienstmaagden.

בַּפְתָּחַי

De eerste consonant is ב, Beth. Het schriftteken in het midden van deze consonant is Dagesj Lene. Het schriftteken onder deze consonant is Sjewa Mobile, die wordt uitgesproken als een stomme e. De tweede consonant is פ, Pe. Het vocaalteken onder deze consonant is Chireq, een i-klank. De derde consonant is ת, Tau. Het schriftteken onder deze consonant is Sjewa Quiescens, die niet wordt uitgesproken maar het einde van een lettergreep aangeeft. De vierde consonant is ח, Cheth. Het vocaalteken onder deze consonant is Tsere, een ee-klank. Het accentteken tussen deze en de volgende consonant is Dchi als teken van onderscheid. De vijfde consonant is י, Yod. De transcriptie is: b^ep'itch^{ee}y. De betekenis is: "bij de ingangen".

Dit woord is samengesteld uit ב als Praepositie of voorzetsel en betekent: in, met, op, bij; en פתח, Petach, als Nomen masculinum pluralis in de status constuctus vorm en hoort als zodanig bij het volgende woord. Het betekent zoveel als: opening; ingang. Deze woordvorm komt alleen hier voor.

שַׁעֲרִים

De eerste consonant is ש, Sjin. Het schriftteken onder deze consonant is Sjewa Mobile, die wordt uitgesproken als een stomme e. De tweede consonant is א, Ajin. Het vocaalteken onder deze consonant is Qameets, een aa-klank. De derde consonant is ר, Resj. Het vocaalteken onder deze consonant is Chireq, een i-klank. Het accentteken tussen deze en de volgende consonant is Mercha als teken van verbinding. De vierde consonant is י, Yod. De vijfde consonant is מ, Slot-Mem. De transcriptie is: sj^ear^{iy}m. De betekenis is: "poorten".

Dit woord komt van de stam שַׁעַר, sja'ar. Het is een Nomen masculinum pluralis en betekent dus "poorten". Samen met het voorgaande en het volgende woord is de betekenis dus "bij de ingangen van de poorten in de stad". Bedoeld zijn waarschijnlijk de poortgebouwen, die soms met fortificaties de toegang tot de stad bewaken en de drukste en gevaarlijkste plaatsen van de stad vormen. Daar wordt recht gesproken. Daar vindt het publieke leven plaats. En daar zijn altijd heel veel mensen om het dagelijks nieuws te horen.

De vorm van dit woord komt voor in Spreuken 8:3, waar gesproken wordt over de Opperste Wijsheid, Die zondaren roept midden in de stad.

בְּעִיר

De eerste consonant is ב, Beth. Het schriftteken in het midden van deze consonant is Dagesj Lene. Het vocaalteken onder deze consonant is Qameets, een aa-klank. De tweede consonant is ע, Ajin. Het vocaalteken onder deze consonant is Chireq, een i-klank. De derde consonant is י, Yod. De vierde consonant is ר, Resj. De transcriptie is b^{aa}i^r. De betekenis is “in de stad”.

Dit woord is samengesteld uit ב, Beth, als Praepositie of voorzetsel; ה, Ha, als Lidwoord, dat overigens weggevallen is door Elisie, terwijl er onder de ב als vervanging voor dit wegvallen een Qameets, een lange aa-klank, geschreven staat; en het Nomen, femininum singularis עיר, “yr, dat “stad” betekent. Deze woordvorm komt alleen hier voor.

אמריה

De eerste consonant is א, Alef. Het vocaalteken onder deze consonant is als Sjewa Compositum een Chatef Patach, een a-klank. De tweede consonant is מ, Mem. Het vocaalteken onder deze consonant is Qameets, een aa-klank. De derde consonant is ר, Resj. Het vocaalteken onder deze consonant is Segol, een è-klank. Het accentteken tussen deze en de volgende consonant is Mercha als teken van verbinding. De vierde consonant is י, Yod. De vijfde consonant is ה, He. Het vocaalteken onder deze consonant is Qameets, een aa-klank. De transcriptie van het geheel is 'a^maa^rè^yh^{aa}. De betekenis is: “Haar woorden”.

Dit woord is een Nomen masculinum pluralis in de status constructusvorm met een Suffix, Achtervoegsel, derde persoon, femininum singularis. De stam van het woord is אמור, 'eemèr. Het woord betekent: spreuk, woord. Het is het woord van een boodschapper, die spreekt namens zijn zender; en in dit geval van de Opperste Wijsheid Die spreekt namens Zijn God en Vader en aandacht opeist voor Diens Goddelijke aanspraken. Zo spraken ook de profeten.

Deze vorm van het woord komt ook voor in Spreuken 2:16 en 7:5. Beide plaatsen spreken over de vreemde vrouw die met haar redenen vleit. Helaas gaan velen op haar avances in, meer dan op de uitnodiging van de Opperste Wijsheid. Merk hierbij op dat de vreemde vrouw of hoer dezelfde woorden gebruikt als de Opperste Wijsheid. De duivel is altijd een naäper geweest.

תאמר

De eerste consonant is ת, Tau. Het vocaalteken links boven deze consonant is Cholem, een oo-klank. De tweede consonant is א, Alef. De derde consonant is מ, Mem. Het vocaalteken onder deze consonant is Tsere, een ee-klank. Het accentteken onder deze consonant is Silluq. De vierde consonant is ר, Resj, gevolgd door Sof Passuq of Pausa-teken (:) ten teken dat dit vers beëindigd wordt. De transcriptie is: t^{oo}m^{ee}r. De betekenis is “Zij spreekt”.

Dit woord is een verbum in de qalvorm, imperfectum derde persoon, femininum singularis van de stam אמר, Amar, en betekent: spreken, zeggen; denken; bevelen. Vanwege deze ligt in de woorden van de Wijsheid een dringend karakter. Deze woordvorm komt alleen hier voor.

DE SCHAT AAN SCHRIFT-
TUURLIJKE KENNIS.

Vanuit het geheel van de Heilige Schrift zijn onderstaande teksten welke behoren bij Spreuken 1:21 van belang. Daarbij hebben we de volgende opmerkingen.

Spreuken 9:3. *‘Zij heeft Haar dienstmaagden uitgezonden; Zij nodigt op de tinnen van de hoogten der stad.’*

Mattheüs 10:27. *‘Hetgeen Ik u zeg in de duisternis, zegt het in het licht; en hetgeen gij hoort in het oor, predikt dat op de daken.’*

Mattheüs 13:2. *‘En tot Hem vergaderden vele scharen, zodat Hij in een schip ging en nederzat, en al de schare stond op den oever.’*

Johannes 18:20. *‘Jezus antwoordde hem: Ik heb vrijuit gesproken tot de wereld; Ik heb allen tijd geleerd in de synagoge en in den tempel, waar de Joden van alle plaatsen samenkomen; en in het verborgene heb Ik niets gesproken.’*

Handelingen 5:20. *‘Gaat heen, en staat, en spreekt in den tempel tot het volk al de woorden dezes levens.’*

1. We merken bij deze Bijbelplaatsen op dat Jezus Christus als de Opperste Wijsheid Zijn woorden en gelijkenissen niet in het verborgen heeft gesproken maar in het

openbaar en tot alle mensen die het maar horen wilden. Dat was ook Zijn verdediging voor de hogepriester Kajafas, toen Hij verhoord werd door het Sanhedrin na Zijn vangenneming.

2. In navolging van Christus zullen ook Gods dienstknechten zich het Evangelie van de gekruiste en opgestane Zaligmaker niet schamen maar er vrijmoedig over spreken wat dat dan ook kost.
3. Wat we in de binnenkamer van Godswege ontvangen hebben, mogen we niet voor onszelf houden maar ervan getuigen tegenover ieder die er van Godswege een hart voor ontvangen heeft. Natuurlijk moet dit alles dienen tot verheerlijking van Gods grote Naam, tot opbouw van de ander of de gemeente en niet tot eigen roem.

UITLEG. Graag willen we bij dit onderdeel nog bepaalde zaken verduidelijken, die tot nu toe niet of slechts zijdelings voor het voetlicht kwamen.

1. Allereerst leg ik de nadruk op de beeldende structuur van de twee bicola van vers 21. "Op een toppunt van het gewoel (letterlijk: op de top der rumoerenden) roept Zij", luidt de eerste bicolon. "Bij de ingangen van de poorten in de stad spreekt Zij Haar woorden", luidt de tweede bicolon. Kennelijk vindt het gewoel van de mensenmassa plaats bij de ingangen van de stadspoorten. En dat is natuurlijk niet zonder reden. Omdat daar in de Oudtestamentische samenleving alle belangrijke gebeurtenissen plaats vonden. En juist daar op vier plaatsen van de stad roept de Opperste Wijsheid en juist daar spreekt Zij Haar woorden. Zie Ruth 4:1-12; 1 Koningen 1:41; Jesaja 22:2. Zij fluistert niet in het oor van enkele uitverkorenen maar op alle openbare plaatsen. Ze doet er kennelijk alles aan boven het gewoel uit te komen om de mensenmassa te bereiken. De reden daarvoor blijkt uit het vervolg van deze perikoop. Niet alleen wil deze Opperste Wijsheid, Jezus Christus, Gods Zoon, voor alles mensen waarschuwen voor het eeuwige doodsgevaar waarin zij zich bevinden, indien zij uit ongeloof niet op Haar nodiging tot zaligheid ingaan, maar ook door de Geest der genade en der gebeden mensen die in het geloof wel op Haar roepstem ingaan verzekeren van het eeuwig leven en de eeuwige zaligheid. En er is bepaald geen enkel excuus om niet op Zijn woorden in te gaan dan alleen onze eigen ongehoorzaamheid en ongeloof. Al het geschapene bevestigt Zijn stem (zie Job 12:7-8).

2. We benadrukken ook dat het spreken van de Opperste Wijsheid profetisch spreken is. Net zoals de profeten bij hun Godsspraak stelden: Zo zegt de Heere HEERE! (zie onder meer Ezechiël 2:4), zo spreekt en roept ook Jezus Christus. En met des te meer kracht, macht en gezag! Want Hij spreekt als Machthebbende, als God Zelf, terwijl profeten mensen zijn en hun gezag afgeleid gezag is! Zie Nehemia 8:1-2; Job 29:7-25; Jesaja 5:21; Jeremia 7:27-28, 9:22; Ezechiël 2:3-5, Amos 5:10, 15. Let er daarbij op dat de Opperste Wijsheid blijft roepen! Zijn roepen is een algemene roeping; immers Hij nodigt iedereen. Niet in verborgen plaatsen (zie Jesaja 45:19 en Handelingen 26:26) maar in het openbaar boven alle lawaai van de straat uit dat er in een stad kan zijn en op plaatsen waar mensenmassa's samenstromen. Bij de stadspoorten waar het altijd een drukte van belang is, omdat zij het centrum zijn van alle economische, politieke en juridische activiteiten. Bij de muren om zoveel mogelijk de aandacht te vestigen op Zijn woorden die van eeuwigheidswaarde zijn. Op alle drukke plaatsen in de stad om maar niemand over te slaan die Hem willen horen. Zie Spreuken 8:1-3.

3. In dit roepen en spreken van de Opperste Wijsheid in elk stadsdeel horen we Jezus Christus hetzelfde zeggen als in Johannes 7:37-39. Bedenk dat deze ernstige vermaning met een even dringende nodiging niet uit de mond komt van een profeet, al zijn de woorden profetisch geladen, maar uit de eigen mond van onze hoogste Profeet en Leraar, Jezus Christus (zie Jesaja 55:1-3). Het is duidelijk dat de woorden van deze belofte niet anders dan een persoonlijke toepassing vereisen. Want wat doen we er mee? Zoals we bij het vorige vers al stelden, is in dit roepen en spreken Jezus Christus Zelf aan het woord (zie Psalm 40:9-10; Mattheüs 23:34; Lukas 11:49; 1 Korinthe 1:24). Werkelijk, Hij is de Wijsheid Zelf van de alleen wijze God. In Hem zijn alle schatten van wijsheid en kennis verborgen en door Hem stromen rivieren van wijsheid tot mensen middels Zijn Woord. De eeuwige, ongeschapen Wijsheid van de Vader is er alles aan gelegen om met alle middelen, werken en woorden, mensenkinderen tot God te brengen door hen van Zijn waarheid te overtuigen.

4. We kunnen niet genoeg benadrukken hoe openbaar het onderwijs van de Opperste Wijsheid is en daarbij is het nog gratis ook. Zie 2 Koningen 7:1; Spreuken 22:22, 31:23; Jeremia 17:19-27; Mattheüs 20:3. Niet alleen bij geleerden is de roepstem van deze Wijsheid te horen, niet alleen in vermaarde steden maar ook op het platteland, bij de minsten en geringsten en bovenal in de gezinnen. Niemand kan zich verontschuldigen dat hij of zij het nooit gehoord heeft (in Spreuken 1:20-21 horen we de echo van Deuteronomium 30:11-15). Want wie de eeuwige vrede van zijn hart gesmaakt heeft door deze Opperste Wijsheid te omhelzen kan dat niet voor zichzelf houden en zal er ook tot anderen over spreken. Zelf merkt hij het en anderen merken het ook op.

TOEPASSING. Vanuit Spreuken 1:21 wijzen we op een aantal zaken bij wijze van toepassing. Want wat we hier aantreffen, geldt voor ons allen. Laat het Woord van de Opperste Wijsheid tot ons doordringen want dat is van levensbelang.

1. Bij dit punt in de Toepassing nemen we u mee naar een willekeurige stad in Israël ten tijde van koning Salomo. We geven die stad een fictieve naam: Sion. Het is een stad met hoge muren, een breed poortgebouw dat de toegang tot deze stad moet bewaren. Niemand kan er zo maar binnenvallen. Zeker geen vijand want die zien de wachters al van verre aankomen.

Zo'n poortgebouw is best belangrijk. Dat is immers het centrum van de stad en beslaat een groot oppervlakte met versterkte torens en een grote binnenplaats. Daar gebeurt van alles. Daar worden beslissingen genomen over de inrichting en de toekomst van de stad door allerlei hoogwaardigheidsbekleders onder voorzitterschap van de burgemeester. Zo'n poortgebouw is dus eigenlijk een bestuurscentrum. In onze maatschappij zou men dat het stadhuis noemen.

Tegelijk is zo'n poortgebouw ook een juridisch centrum. Daar zetelt ook de rechterlijke macht van de stad. Zo juist nog hebben rechters een uitspraak gedaan in een geschil over een stuk land tussen twee inwoners die beweerden rechten van eigendom over dat land te kunnen laten gelden.

Ook is dit de plaats waar handel gedreven wordt. Zo'n poortgebouw is dus ook een handelscentrum. Schapen, geiten, runderen, ezels worden er verhandeld of worden bestemd als offers, tenminste wanneer er geen enkel gebrek aan te vinden is. Maar dat moeten priesters en levieten beoordelen na nauwgezet onderzoek.

Tegelijk is het gebouw ook een plaats waar veel mensenmassa's samenkomen om allerlei nieuwtjes te horen. Kranten waren er toen nog niet. Van massamedia had men nog nooit gehoord. Men moest het hebben van mondelinge gesprekken. Vooral wanneer mensen van buitenaf deze plaats bezochten en konden vertellen wat ze van anderen uit de naaste omgeving of wat verder weg gehoord hadden. Een poortgebouw heeft dus ook de functie van een markt en plaats van ontmoeting.

Daarbij functioneerde zo'n gebouw als een godsdienstig centrum. Natuurlijk naast de plaatselijke synagoge waar de inwoners op sabbat bijeenkwamen om te luisteren naar de overste van de synagoge. Hij moest de Thora uitleggen en daar een mondelinge toelichting op geven. Een belangrijk man dus die met geestelijk gezag was bekleed en richting moest geven aan het ethische en morele gedrag van de inwoners voor het dagelijkse leven.

Maar op een dag gebeurde er iets heel bijzonders in deze plaats bij dit centrum. Zie je Hem daar staan? Hij is de Opperste Wijsheid. Hij roept en laat Zijn woorden horen. Iedereen mag het horen want wat Hij zegt is openbaar. Iedereen is stil. Want Hij Die spreekt is met het hoogste gezag bekleed. Boven alle rumoer uit laat Hij Zijn stem horen. Iedereen van hoog tot laag. De up-perten net zo goed als de underdog op de laagste trap van de maatschappelijke ladder. De vrije inwoner net zo goed als de niets bezittende slaaf zonder enige rechten. De rechter en de handelaar. De burgemeester en de raadsliden. De overste van de synagoge met priesters en levieten. Onderwijzers en leerlingen. Ouders en kinderen. Iedereen hoort wat de Opperste Wijsheid zegt.

Wie Hij in het bijzonder aanspreekt, horen we een volgende keer, in vers 22. En wat Hij zegt, horen we in vers 23. En hoe de hoorders op Zijn woorden reageren, horen we in het vervolg. Voor nu is het voldoende dat we weten dat de Opperste Wijsheid, Jezus Christus, in het openbare leven iedereen aanspreekt en dat niemand zich aan Zijn roepstem kan onttrekken, of hij moet zijn ziel geweld aandoen.

2. Natuurlijk is bovenstaande slechts een verhaal. Maar ik stel me voor dat het er in deze stad uit de tijd van Salomo zo zal zijn toegegaan toen de Opperste Wijsheid Haar redenen sprak.

Maar gaat het er zo ook niet aan toe wanneer Christus Jezus in deze tijd via de mond van Zijn knechten Zijn Evangelie aan alle creaturen laat preken. Neen, niet in de schemering of in het duister maar in het openbaar overdag en van plaats tot plaats via preekstoelen, evangelisatiesamenkomsten en in allerlei bijeenkomsten waar de Bijbel open gaat met woorden die vol ontferming gericht zijn tot zondaren. Werkelijk, niemand, jong noch oud, kan zeggen: ik heb het niet geweten, want juist het feit dat Christus tot allen spreekt, op de weg en in de stad, maakt duidelijk dat niemand zich verontschuldigen kan. Hij is de allerhoogste Profeet en Leraar Die hier spreekt. En wie is degene die Hem veracht dan alleen hij die liever naar de hel gaat door eigen schuld dan zalig worden uit genade? Wie kiest, o verdwaasde, voor 't leven de dood?